

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu na neverejnom zasadnutí 05. júna 2012 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému **L. V. a spol.**, pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, e/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c/ Tr. zák. a § 140 písm. a/ Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvinených L. V., R. P. a D. S. a obhajcu Mgr. M. C. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16. mája 2012, č. k. PK-2T/12/2012-2255, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených L. V., R. P. a D. S. a obhajcu Mgr. M. C. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd v Pezinku uznesením zo 16. mája 2012, č. k. PK-2T/12/2012-2255 rozhodol podľa § 32 ods. 3 Tr. por. v nadväznosti na § 31 ods. 1 Tr. por. tak, že členovia senátu 2T Špecializovaného trestného súdu, a to JUDr. R. S. – predsedníčka senátu, JUDr. V. P. - člen senátu a Mgr. I. M. – člen senátu, nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvinených L. V., R. P. a D. S. vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/12/2012.

Senát krajského súdu rozhodol tak na neverejnom zasadnutí konanom 16. mája 2012 po tom, ako Špecializovanému trestnému súdu bola 15. mája 2012 doručená námietka zaujatosti predsedníčky senátu, ktorú podali obvinený D. S. a obhajcovia JUDr. L. Š. a Mgr. M. C. v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. Obhajca Mgr. M. C. a obvinený D. S. pochybnosť o nezaujatosti predsedníčky senátu videli v okolnostiach súvisiacich s doručovaním

upovedomenia o verejnom zasadnutí menovanému obhajcovi prostredníctvom polície, čo bolo prerokované aj na verejnom zasadnutí konanom 14. mája 2012. Podľa názoru tohto obhajcu predsedníčka senátu v priebehu verejného zasadnutia neprímeraným a neetickým spôsobom zasahovala do práv obhajcu, z čoho potom možno mať pochybnosť o jej nezaujatosti pre pomer k prejednávanej veci, k obhajcovi a obvinenému. Obhajca JUDr. Ľ. Š. vyslovil pochybnosť o nezaujatosti predsedníčky senátu na základe jej vyjadrenia, ktorým požiadala obhajcov, aby riadne a včas zdôvodňovali opravné prostriedky proti rozhodnutiu súdu. V námietke zaujatosti nakoniec dospel k záveru, že Špecializovaný trestný súd krátil práva obhajoby, keď po písomnom vyhotovení rozhodnutia z 25. apríla 2012 predsedníčka senátu nasledujúci deň predložila spisový materiál Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie, avšak bez písomného odôvodnenia sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe.

Svoje rozhodnutie Špecializovaný trestný súd odôvodnil tým, že predsedníčka senátu a ani členovia senátu sa necítia byť zaujatí, nemajú pomer k prejednávanej veci, k obhajcom a ani k osobám obvinených. Ďalej z odôvodnenia vyplýva, že prvoradou úlohou súdu vo väzobnej trestnej veci je konať urýchlene a bez prieťahov, a preto konanie zvoleného obhajcu Mgr. M. C. spočívajúce v tom, že si na pošte neprevezme doporučenú zásielku súdu počas doby najmenej ôsmich pracovných dní nepochybne bráni súdu v jeho snahe konať urýchlene. K námietke JUDr. Ľ. Š. predsedníčka senátu uviedla, že odôvodnenie sťažnosti bolo prvostupňovému súdu doručené 03. mája 2012, avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky o sťažnostiach obvinených L. V. a R. P. rozhodol už 02. mája 2012.

Proti tomuto rozhodnutiu podali obvinení L. V., R. P. a D. S. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ľ. Š. a obhajca Mgr. M. C. sťažnosť v zákonom stanovenej lehote.

Obhajca Mgr. M. C. vo svojej sťažnosti uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nezákonné a nepreskúmateľné pre jeho neurčitosť, nakoľko súd v odôvodnení len všeobecne konštatoval obsah podanej námietky zaujatosti a nevyjadril sa k argumentom v nej uvádzaným. Ďalej argumentuje nasledovne:

„K vyššie uvádzaným skutočnostiam považujem za potrebné uviesť, že zámer súdu konať bez prieťahov v predmetnej trestnej veci je samozrejme vhodný a účelný, avšak nemôže byť zjavne nedôvodný a nepodložený platnou zákonnou úpravou. Súd v danom prípade nevyužil všetky možnosti pri doručovaní, keďže mal možnosť požiadať poštového

doručovateľa o skrátenie odbernej lehoty (napríklad na 3, resp. 7 dní). Tento svoj nedostatok sa súd snažil zhojiť doručovaním prostredníctvom Polície SR, čo nepovažujem za vhodné, nakoľko ide o minimálne neštandardný spôsob doručovania zásielok súdu obhajcovi po tom, ako sa ústne dohodne na termíne verejného zasadnutia. Súd v predmetnom uznesení uvádzal, že tým, že som si zásielku neprevzal v lehote 8 pracovných dní, som tak nepochybne bránil súdu konať vo veci urýchlene. Tieto tvrdenia súdu sú absurdné, zavádzajúce a nemajú oporu v žiadnom zákonnom ustanovení.

Podstatou samotnej námietky zaujatosti bol nevhodný spôsob, akým ma súd poučoval o preberaní zásielok bez toho, aby mal na to akýkoľvek zákonný dôvod. Zo strany súdu išlo v danom prípade o bezdôvodný šikanózný postup bez akéhokoľvek zákonného podkladu, čo vzbudzuje u obžalovaných a ich obhajcoch pochybnosť o nezaujatosti trestného senátu 2T Špecializovaného trestného súdu.

Procesné strany majú právo na primerané a dostatočné odôvodnenie súdu, kedy by sa súd mal vyjadriť ku všetkým argumentom uvádzaným procesnými stranami. V tomto prípade sa súd nevyjadril bezprostredne k nami namietaným okolnostiam, pričom všeobecne konštatoval znenie zákonných ustanovení Tr. por. Takýto postup súdu je porušením základných práv a slobôd procesných strán, kedy je im týmto spôsobom odňatá možnosť konať pred súdom a sú tak porušované práva na spravodlivý súdny proces a právo na obhajobu.“

Z vyššie uvedených dôvodov potom obhajca navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky zrušiť napadnuté uznesenie a rozhodnúť tak, že členov senátu 2T Špecializovaného trestného súdu v zložení JUDr. R. S. – predsedníčka senátu, JUDr. V. P. - člen senátu a Mgr. I. M. – člen senátu, vylúči z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/12/2012.

K tejto sťažnosti sa pripojil obvinený D. S., ktorý žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnúť rovnakým spôsobom.

Obvinení L. V., R. P. a D. S. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ľ. Š. v podanej sťažnosti uviedli, že sa pridržiavajú písomného zdôvodnenia námietky zaujatosti ako aj písomného zdôvodnenia sťažnosti, ktorú podal obhajca Mgr. M. C.. V ich (spoločnej)

sťažnosti namietali, že písomné vyhotovenie rozhodnutia o ponechaní obvinených L. V. a R. P. vo väzbe nedoručil súd najprv stranám, ale spis ihneď po podaní sťažnosti predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie. Ďalej namietali, že ani sťažnosť podaná obhajcom 02. mája 2012 predsedníčka senátu nepredložila Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a touto skutočnosťou sa ani nezaoberala v napadnutom uznesení. V dôsledku tohto malo potom dôjsť ku kráteniu obhajobných práv obvinených. Zdôraznili, že postupom predsedníčky senátu voči obhajcovi Mgr. M. C. ako aj postupom (neodôvodneným upozorňovaním na včasné podávanie opravných prostriedkov) voči obhajcovi JUDr. L. Š., boli porušené ľudské práva a základné slobody obvinených i obhajcov, a to garantované Ústavou Slovenskej republiky, najmä čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, s čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v nadväznosti na Európsky dohovor o ľudských právach a základných slobodách, právo na slobodu, právo na spravodlivé súdne konanie, a to najmä čl. 6 ods. 1 a Listinu základných práv a slobôd, najmä čl. 36 ods. 1. V závere sťažnosti obvinení vysvetľujú pojem subjektívnej a objektívnej nestrannosti z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a odkazujú na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2005, I ÚS 46/05 (Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne dostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu.) Zaujatosť členov senátu obvinení videli preto, lebo neurobili žiadne opatrenie smerujúce k tomu, aby takýto stav nenastal.

Na základe vyššie uvedeného potom spoločne všetci obvinení Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadali, aby predsedníčka senátu JUDr. R. S., ako i členovia senátu JUDr. V. P. a Mgr. I. M. boli vylúčení z prejednávania a rozhodnutia v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK-2T/12/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti obvinených L. V., R. P. a D. S. a obhajcu Mgr. M. C. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto predchádzajúce, pričom skonštatoval, že sťažnosť je prípustná (§ 32 ods. 4 Tr. por.), bola podaná oprávnenými osobami (obvinení L. V. a R. P. aj keď nevzniesli námietku zaujatosti, sú oprávnenými osobami, pretože napadnuté uznesenie sa ich priamo týka podľa § 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.) a zistil, že sťažnosť podaná obvinenými ako aj sťažnosť podaná obhajcom Mgr. M. C. nie je dôvodná.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého **možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.**

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo **ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná**; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Dôvody možného vzniku pochybností uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sú uvedené taxatívne. Spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej veci alebo pomer úradnej osoby k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne ich splnomocnencom a obhajcom.

Účelom tohto ustanovenia v prípade sudcu je zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k zákonom vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len výnimočne, zo závažných dôvodov, a to len vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodnúť napriek tomu, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony, a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa najlepšieho vedomia a svedomia.

V danej trestnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala vylúčenie predsedníčky senátu a ďalších členov senátu z rozhodovania. V celom spisovom materiáli sa nenachádzajú žiadne dôkazy, resp. skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosti o ich zaujatosti. Obvinenými a obhajcom vznesené námietky nie sú spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti predsedníčky senátu a členov senátu. Obvinení poukázali len na procesný postup

predsedníčky senátu Špecializovaného trestného súdu pri predkladaní sťažnosti obvinených L. V. a R. P. proti rozhodnutiu o ich ponechaní vo väzbe na Najvyšší súd Slovenskej republiky, z čoho potom usúdili, že boli porušené práva na ich obhajobu. Je však zrejmé, že táto okolnosť podľa § 32 ods. 6 Tr. por. nemôže byť dôvodom námietky zaujatosti. Na nápravu prípadných pochybení v rozhodovacej činnosti súdov totiž slúžia výlučne riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktorými sa obvinení môžu domáhať preskúmania jednotlivých rozhodnutí v ich trestnej veci ako aj postupu konania, ktoré im predchádzalo, vrátane toho, či došlo k prípadnému porušeniu ich práv na obhajobu takýmto postupom predsedníčky senátu. Uvedené platí aj pre námietky týkajúce sa doručovania uvádzané obhajcom Mgr. M. C. vo svojej sťažnosti v časti, v ktorej tvrdí, že ide o porušenie práva na spravodlivý súdny proces a práva na obhajobu.

K námietke obhajcu Mgr. M. C. je treba ešte uviesť, že ani zo zápisnice o verejnom zasadnutí (o predbežnom prejednaní obžaloby) a ani zo zvukového záznamu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by svedčili v prospech podanej sťažnosti, a teda v konečnom dôsledku v prospech vylúčenia senátu z prejednávania predmetnej trestnej veci. Pokiaľ sám obhajca tvrdí, že predsedníčka senátu postupovala „bezdôvodne šikanózne“, je namieste využiť sťažnosť na postup súdu, ktorá môže podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov smerovať i proti porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami (a ktorú môže podať strana v konaní).

Záverom treba dodať, že v podstate námietky zaujatosti sťažovateľov sa týkali len osoby predsedníčky senátu. Námietky voči členom senátu sa zakladali len na skutočnosti, že „neurobili žiadne opatrenie smerujúce k tomu, aby takýto stav nenastal“. Okolnosť, že vo veci konajúci sudca (člen senátu) nekoná a nerozhoduje v súlade s predstavou obvinených, nemôže byť z hľadiska § 31 ods. 1 Tr. por. dôvodom na jeho vylúčenie z prejednávania danej trestnej veci.

Na základe vyššie uvedeného potom Najvyšší súd Slovenskej republiky musel o sťažnosti obvinených L. V., R. P. a D. S. a sťažnosti obhajcu Mgr. M. C. rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 05. júna 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková